

«Ми вражені професійністю прикордонників»

Дев'ять років поспіль керівником відділу Агентства Зменшення Загрози Міністерства оборони США у Києві був Лука Ключко. Наразі його каденція в Україні закінчується і він повертається до Вашингтона. Напередодні від'їзду посадовець погодився поспілкуватися з нами про свою багаторічну роботу.

6
стор.

Мій гарнізон – моя фортеця

На початковому етапі антитерористичної операції на Донбасі, «зеленим кашкетам» не раз доводилося переходити до оборони своїх об'єктів, залишившись сам на сам із до зубів озброєними проросійськими бойовиками. При цьому на прикордонних форпостах не було ані відповідних сил і засобів, ані інженерного облаштування. Та незважаючи на це, вартові рубежу давали гідну відсіч нападникам.

7
стор.

Прикордонник України

№ 29 (5475)
7 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

ЗАСНОВАНА У 1943 РОЦІ

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

України

Нескорені. Рік після «Довжанського»

Справжній герой – той, хто носить патріотизм не на грудях, а в серці. Той, хто не вихваляється подвигами, а виконує свою роботу, не очікуючи слави, нагород чи матеріальних благ. Бо по-іншому не вміє...

Минає рік із часу виходу з «Довжанського котла» прикордонників Південного регіонального управління, які мужньо захищали українські рубежі в один із найкривавіших періодів віроломної війни. Наші сьогоднішні розповіді, як кажуть, «з перших вуст». Це живі спогади людей, котрі без вагавь вирушили туди, де на них чатувала смертельна небезпека. Адже знали: у наш спільний дім прийшла біда і відвести її – святий обов'язок кожного. Усі вони – герої, хоча самі себе такими не вважають...

Людмила КАТЕРИНИЧ,
Ігор ПЕРЕГНЯК,
Оксана ПОЧТОВА

У травні – червні минулого року фактично щодня прикордонні підрозділи та пункти пропуску, розташовані в Луганській і Донецькій областях, піддавалися шаленим обстрілам терористів. Безперервний вогонь змусив «зелених кашкетів» відійти на запасні пункти управління. Для повернення контролю над ділянкою було створено угруповання «Кордон». Його зведений підрозділ – 5-та мотоманеврена група – складалася з військовослужбовців Південного регіонального управління Держприкордонслужби, зокрема й Ізмаїльського загону. Її завданням було відновлення контролю над кордоном у напрямку населених пунктів Бірюкове – Довжанський – Свердловськ.

4-5
стор.

■ кордон за тиждень

Державний кордон України перетнуло **1,730 млн.** осіб та **386,3 тис.** транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **527** осіб, зокрема, **16** незаконних мігрантів

Вилучено **14** одиниць зброї, **119817** боєприпасів та **418** г наркотичних речовин

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **4,956 млн.** гривень

■ коротко
про головне

Військові пенсії перерахують

Президент України Петро Порошенко підписав Закон «Про внесення змін до деяких законів України з питань пенсійного забезпечення», який захищає права пенсіонерів-військовослужбовців на перерахунок пенсій.

Законом № 614-VIII, прийнятим Верховною Радою України 15 липня 2015 року, встановлюється, що перерахунок пенсій у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за Законом України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвишень) та премій, не проведений з вини органів Пенсійного фонду або державних органів, які видають довідки для перерахунку пенсій, провадиться з дати виникнення права на нього без обмеження строком.

Також уточнено норму Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо вимоги досягнення пенсійного віку та наявності трудового стажу при призначенні пенсій на пільгових умовах або за вислугу років.

Закон набирає чинності з 1 січня 2016 року.

Андрій КУЧЕРОВ

Держава захищатиме сім'ї загиблих

Днями Президент України Петро Порошенко підписав низку законодавчих актів щодо підтримки учасників АТО та їхніх сімей. Про це говорив заступник Глави Адміністрації Президента України Ростислав Павленко.

«Це стосується сімей військовослужбовців, які загинули, пропали безвісти або померли під час Другої світової війни, а також військово-службовців, членів партизанського руху і сімей загиблих під час Другої світової війни з числа особового складу груп самозахисту і так далі. Також не будуть обкладатися податком сім'ї осіб рядового та начальницького складу, які загинули внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час антитерористичної операції, захисту незалежності й територіальної цілісності України. У тому числі йдеться про тих, хто служив у добровольчих батальйонах», — уточнив заступник Глави АПУ.

Додамо, що мова йдеться про зміни до ст. 164 Податкового кодексу України щодо оподаткування пенсій інвалідів війни та деяких інших категорій осіб.

Світлана ДЕЙЧУК

■ офіційно

Україна – Чехія. Спільна відповідь викликам

Ситуація на українських кордонах та перспективи двосторонньої співпраці стали головними темами зустрічі Голови Держприкордонслужби Назаренка з Президентом Поліції Чеської Республіки Томашем Тугим та заступником начальника управління міжнародного та європейського співробітництва цього відомства Мартіном Лінхартом.

Володимир ПАТОЛА

Представники чеської делегації зазначили, що добре знають про непросту ситуацію в Україні і мають намір усіляко нам допомагати. Вони підкреслили, що поліцейські цієї країни чули від своїх словацьких колег дуже багато хороших про ефективне співробітництво з українськими прикордонниками й хочуть перенести цей досвід в аналогічний формат, хоч обидві країни й не мають спільного кордону.

У Чехії проживає велика українська діаспора. Ставлення до неї добре. А тому спільнота цієї країни готова усіляко підтримувати наших співвітчизників. Сторони домовилися про налагодження двостороннього обміну статистичною інформацією, даними про осіб, які прямують з України до Чехії та навпаки.

Іноземних посадовців також цікавило, як українські прикордонники реагують на посилення загрози контрабанди зброї, боєприпасів, нелегальної міграції у зв'язку з конфліктом на сході нашої держави.

Очільник Держприкордонслужби, у свою чергу, розповів, що спільна ініціатива прикордонників та представників інших правоохоронних органів щодо криміналізації статті «Контрабанда» отримала підтримку Уряду. Розроблено законодавчу базу для більш жорсткого контролю за поширенням зброї із зони зіткнення, а наші військовослужбовці працюють по всьому периметру кордону, щоб вона не розповсюджувалася за межі країни.

Представники чеської делегації подякували українцям за протидію агресії на першому рубежі. ■

■ чисті руки

Хабар чи законна премія?

Порушників з прикордонних питань «зелені кашкети» затримують щодня.

Звичайно, не є таємницею, що деякі подорожуючі намагаються відкупитися. Так би мовити, одразу і на місці «спокутувати гріхи».

Проте останнім часом на заваді хабародавцям стала чесність і вірність правоохоронців своєму обов'язку. Так, лише протягом липня нинішнього року прикордонники Азово-Чорноморського регіонального управління п'ятнадцять разів доповіли про намагання дати хабара. «Пропозиції» коливалися від 100 до 9 тисяч гривень.

Максим СОРОКА

Найбільшу за останній час суму співробітникам Служби запропонували за те, щоб вони закрили очі на відсутність необхідних документів для перетину адміністративної межі з тимчасово окупованим Кримом. 25-ма тисячами російських рублів громадянин України намагався підкупити лейтенанта Максима Слободянюка, який без зволікань доповів старшому зміні про даний факт.

А ось на контрольному пункті «Чаплинка» Херсонського загону хабар пропонували вже після виявлення тайника з незадекларованим м'ясом. Знайшовши схованку, прикордонники почали оформлення необхідних проце-

суальних документів. Власник контрабанди – наш співвітчизник – зробив їм пропозицію у п'ять тисяч гривень за незаконні послуги.

Не хestують люди й спробами за 200 гривень проїхати поза чергою, а за 500 – провезти дитину без належних документів.

Останній випадок на контрольному пункті «Чаплинка» взагалі вражає. Громадянин Сирії під час здійснення аудіозапису та фотозйомки двічі нахабно пропонував – спочатку старшині Олені Міхедько, а потім прапорщику Максиму Грищенку – за 200 доларів США пропустити його без спеціального дозволу та інших документів.

У всіх випадках прикордонники виявили стійкість до спокуси, за що їх заохочено преміями. Тож кошти вони все ж отримали, хоч і в менших розмірах, зате законно.

Що ж стосується громадян, які намагалися купити «послуги» правоохоронців, то за всіма фактами дачі хабара внесено інформацію до ЄРДР. Сподіваємося, що суд дасть справедливую оцінку їхнім діям. ■

■ вишкіл

У Могилів-Подільському загоні триває навчання військовослужбовців, призваних у рамках шостої хвилі часткової мобілізації. Бійці опановують ази інженерної науки, ведення вогню з усіх видів стрілецької зброї, в тому числі й гранатометів. А також проходять тактичну й медичну підготовку.

Стрільбище гартує

Людмила КАТЕРИНИЧ

Заняття проводять офіцери та сержанти, які мають бойовий досвід. Основна увага приділяється якості виконання вправ.

Тренування проходять поетапно. Лише після досягнення необхідного рівня підготовки

переходять до наступної вправи. Інструктори переконані, що такі підходи у майбутньому дозволять виконувати найскладніші бойові завдання.

– Боєприпасів для навчання мобілізованих не шкодуємо, – каже керівник стрільби підполковник Геннадій Ярмола. – У кожного є можливість довести свої дії до автоматизму. Після стрільби

обговорюємо результати та враховуємо помилки.

– У кожного бійця є бажання опанувати військово мистецтво. Всі добре розуміють, що незабаром набуті навички можуть знадобитися у зоні проведення антитерористичної операції. Тому бойовий вишкіл має бути бездоганим, адже від цього залежить не лише твоє власне

життя, а й життя тих, хто поряд із тобою, – переконаний начальник відділення підготовки персоналу майор Руслан Касяненко.

Після завершення практичних занять на військовослужбовців чекають контрольні стрільби та складання заліків. Згодом вони отримають направлення у прикордонні підрозділи. ■

■ допомога небайдужих

3 Межигір'я – на кордон

Шістьох німецьких вівчарок передали Державній прикордонній службі співробітники кінологічного центру Межигір'я, розташованого у селі Нові Петрівці на Київщині. Собаки добре навчені, а двоє з них навіть встигли побувати в зоні проведення АТО.

Василь БІЛЕНКО

– Чіта – моя землячка, також із Хмельницького, – розповідає про довгошерсту німецьку вівчарку межигірський кінолог Петро Вергела. – Вона спеціалізується на пошуку вибухівки, працювала на блокпосту в АТО.

Петро займається кінологією вже тридцять років. За цей час виховав не один десяток тварин.

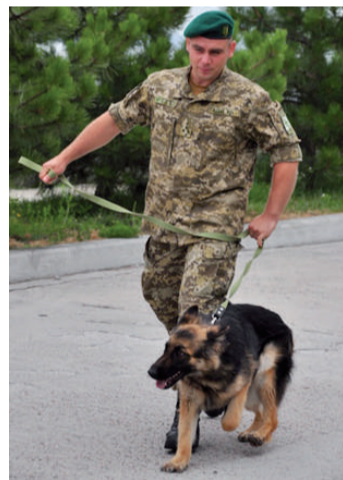
Подарованих перевезуть у кінологічний центр до Великих Мостів, де вони пройдуть тестування, спеціальну підготовку, а потім вирушать на службу разом із своїми новими господарями.

– Найважче натренувати собак для пошуку мін, – ділиться професійним досвідом начальник кіно-

логічного відділу Адміністрації Держприкордонслужби Михайло Вдовенко. – Лише п'ять відсотків мають до цього здібності. Тут потрібен специфічний темперамент: пес має бути сангвініком із флегматичними вкрапленнями. Знайшовши міну, він повинен сісти за один метр від знахідки і показати кінологу, де розташовано вибуховий пристрій. Гавкати не можна!

– Наші собаки – з різних куточків України, ми збирали найкращих, – каже керівник центру Межигір'я Микола Гарус. – Підготовка кожного триває близько семи місяців, але точних часових меж немає – усе залежить від конкретної тварини.

Межигірський кінологічний центр розташований на території помістя президента-віткача Яну-

ковича. Кілька років тому за державні гроші тут звели цілий комплекс для собак, більше схожий на затишний готель. У кожній із чотириляпих (а їх тут близько сорока) окремих «номер» із терасою. Для мешканців деяких з них відкривається красивий Київський моря, інші милуються зеленою галявиною собачого стадіону розміром із футбольне поле, де розташовано тренувальну смугу пере-

шкод. Стадіон навіть має освітлення для нічних занять. А ще в центрі є критий собачий спортзал і басейн.

Під клацання фотокамер журналістів собачок перевели у клітки, встановлені у салоні прикордонної «Газелі». Гавкнувши на прощання, вони відбули на нове місце служби. ■

До речі

Протягом 2014 – 2015 років прикордонне відомство отримало від громадських кінологічних організацій та приватних осіб 56 службових собак, 10 з яких направлено у підрозділи в Донецькій та Луганській областях. За допомогою чотириляпих колег протягом першого півріччя нинішнього року виявлено 68 кілограмів наркотиків – 87 відсотків від загальної кількості, 75 одиниць зброї, понад 6,5 тисячі боєприпасів, затримано 111 порушників державного кордону. З початку подій на сході України понад 350 кінологів зі службовими собаками пройшли службу в зоні проведення АТО.

■ добра справа

Для порятунку життя і здоров'я

У Львівському клінічному госпіталі Держприкордонслужби відкрито нове рентгенологічне відділення, обладнання для якого придбали благодійники. Крім цього, доброчинці надали закладу сучасний реанімобіль, який уже відправили в зону проведення АТО.

Роман СТАХІВ

Досі у госпіталі використовували рентгенапарат «Ауто-універсіс-15» 1986 року випуску...

Вишити проблему вдалося завдяки співпраці з митрополією Львівської архидиєцезії Римокатолицької церкви і благодійними фондами «Лицарі Колумба» та «Підгорецький замок». Вони

подарували для потреб госпіталю мультиграф австрійського виробництва, який займає невелику площу та дозволяє проводити унікальні обстеження. Вартість новинки – 2,5 мільйона гривень.

У заході взяли участь начальник Західного регіонального управління Держприкордонслужби Володимир Плешко, начальник управління охорони здоров'я Адміністрації відомства Валентин Волоха, керівник госпіталю Андрій Іванюценко, а також доброчинці: генеральний вікарій Львівської архидиєцезії Римокатолицької церкви отець Йосиф Павлічек, отець Володимир Смолин та представники зазначених

благодійних фондів – Оксана Козинкевич, Сергій Сорокін і Віктор Кушніренко.

Того ж дня відбулася урочиста передача реанімаційного автомобіля марки «Мерседес», який також надали благодійники.

Виступаючи перед присутніми, Володимир Плешко зазначив, що гуманітарна допомога благодійних фондів щодня рятує життя та зберігає здоров'я воїнів-прикордонників.

Загалом з початку АТО у Львівському клінічному госпіталі пройшли лікування 1018 прикордонників – учасників АТО. Ще 446 отримали допомогу з реабілітації. ■

■ гарячі будні

Металобрухт у тренді

Протягом тижня прикордонники Азово-Чорноморського регіонального управління спільно зі співробітниками по боротьбі з економічними злочинами УМВС України в Херсонській області затримали 14 залізничних вагонів із брухтом чорних металів загальною вагою 772 тонни. Встановлено, що цінну сировину перевозили без відповідних дозвільних документів.

Крім цього, до компетентних органів було направлено повідомлення за фактом вчинення службової недбалості службовими особами Херсонської митниці під час здійснення митного оформлення брухту чорних металів. У такий спосіб зловмисники планували перемістити до тимчасово окупованої території АР Крим 69 тисяч тонн металобрухту.

Весло підвело...

Повідомлення про те, що в районі Южненського пляжу Одеси чоловіка на надувному човні відносить у море, прикордонники отримали від співробітників Держслужби з надзвичайних ситуацій. Рятувальний скутер цієї служби одразу ж вийшов на місце пригоди, однак через сильний вітер та хвилі, знайти потерпілого йому не вдалося. Плавзасіб відшукали серед вируючих хвиль завдяки прикордонникам відділу «Сичавка», які використали сучасні технічні засоби. Врятованого разом із човном було відбуксовано на берег, де на нього чекали медичні працівники. Як з'ясувалося, 68-річний чоловік вийшов у море порибалити, а повернувшись вже не зміг, бо зламав весло. Злякавшись, пенсіонер почав телефонувати у службу спасіння і просити про допомогу.

Нотаріальний «фокус» не вдався...

Під час проходження контролю у пункті пропуску «Львів-авіа» громадянка України, що прямувала з дитиною, як годиться, надала прикордонникам нотаріально завірену згоду батька на її виїзд за кордон. І хоча документ виглядав як справжній, з'ясувалося, що даний громадянин на момент його видачі перебував за межами України, а «щидулка» нотаріуса є звичайною фальшивкою.

Ще одній спробі незаконного вивезення за кордон дитини завадили прикордонники Чопського загону. Під час перевірки правоохоронці встановили, що аналогічне доручення також видане з порушенням встановлених правил, оскільки батько дитини знаходився за кордоном.

Сергій ЯКИМЕЦЬ

■ співпраця

Агентство Зменшення Загрози Міністерства оборони США працює в Україні вже багато років. Це координаційний центр з виконання Спільних Програм Нанна – Лугара зі Зменшення Загрози (СЗЗ) та перевірок виконання угоди з контролю над озброєнням безпосередньо в Україні. Одним із напрямків діяльності цієї структури є взаємодія з Державною прикордонною службою, головною метою якої є допомога «зеленим кашкетам» з протидії незаконному переміщенню через державний кордон України зброї масового знищення та пов'язаних з нею матеріалів. Дев'ять років поспіль керівником відділу Агентства у Києві був Лука Клучко. Наразі його каденція в Україні закінчується і він повертається до Вашингтона. Напередодні від'їзду посадовець погодився поспілкуватися з нами про свою багаторічну роботу.

Лука Клучко:

«Ми вражені професійністю прикордонників»

Розмовляли
Сергій ЧЕРЕВАТИЙ,
Яна ШЕВЧУК

– Пане Луко, розкажіть, будь ласка, що представляє собою Агентство Зменшення Загрози Міністерства оборони США?

– Ця інституція має багаторічну історію. Свого часу її було створено на базі «Управління ядерних боєприпасів». У період розвалу Радянського Союзу сенатори Нанн і Лугар запровадили ініціативу під назвою «Охорона і безпека роззброєння», яка фінансувалася з бюджету Міністерства оборони США. В її рамках було передбачено кошти для надання допомоги з безпечного транспортування, зберігання та демонтажу ядерної, хімічної та інших видів зброї, а також для забезпечення гарантій із запобігання її поширенню. Після схвалення ініціативи Конгресом США постало питання, хто буде цим займатися. Міністерство оборони звернулося до Управління ядерними боєприпасами, яке було експертом у цій сфері. Після цього й утворилося Агентство Зменшення Загрози, яке нині реалізує програми, метою яких є недопущення розповсюдження зброї масового знищення.

– Як розпочалася діяльність Агентства в Україні і в чому вона проявляється сьогодні?

– На той час я вже працював у Агентстві, але за іншим напрямком. Нам потрібно було дуже швидко навчитися організувати роботу за новою програмою. Перших 10 років в Україні нашу діяльність було зосереджено на безпечному роззброєнні важких бомбардувальників, інтерконтинентальних балістичних ракет і стартових шахт. Тобто, на всьому, що підпадало під так званий «початковий договір».

У 90-х роках я працював здебільшого в Казахстані та Росії, а 2001-го приїхав в Україну, де був очевидцем останнього закриття стартових шахт у Первомайську. Разом із сенатором Лугаром ми також стали свідками розформування 43-ої ракетної армії.

Однак на цьому наша діяльність в Україні не закінчилася, адже історія завжди вносить свої корективи. Після подій 11 вересня

Міністерство оборони США запропонувало нам працювати у сфері прикордонної безпеки, а згодом – з питань зменшення біологічних загроз. Це був 2004 рік.

З того часу наше Агентство працює в Україні за трьома напрямками: безпека кордонів у рамках Програми запобігання розповсюдженню зброї масового знищення, стратегічне забезпечення ліквідації озброєння та програма зменшення біологічних загроз, яка стартувала 2005 року.

Незабаром ми розпочнемо четвертий напрямок нашої діяльності під назвою «Глобальна ядерна безпека». Він передбачає співпрацю з підрозділами Національної гвардії України, що охороняють атомні електростанції.

– Наскільки тісно Агентство Зменшення Загрози співпрацює з Державною прикордонною службою України, які програми та проекти за цей час реалізовано та які плани на майбутнє?

– Наша перша офіційна зустріч, де обговорювалася Програма запобігання розповсюдженню зброї масового знищення, відбулася 2004 року. Це був так званий «миттєвий проект», менеджером якого від Агентства став Енді Ченда. Він забезпечив наше Посольство певними коштами, і ми уклали низку контрактів для закупівлі переносного обладнання та оглядових дзеркал, які використовують українські прикордонники у пунктах пропуску. Ми реалізували той «миттєвий проект», щоб мати час для опрацювання подальшого великого інтеграційного контракту, який тоді виграла компанія «Рейтеон Текнікал Сервісез Компані». Він дав старт «Програмі запобігання розповсюдженню зброї масового знищення» на наступні дев'ять років.

Ця програма передбачала надання допомоги вашому відомству на українсько-молдовській ділянці, зокрема, на Придністровському сегменті, а потім поширилася на підрозділи Морської охорони. Ці дев'ять років стали тривалим процесом навчання. Ми випробували різні технології, аби побачити, що краще працює, обслуговується та є надійнішим. Допомогали прикордонникам технічним обладнанням, яке можна використовувати як у приміщенні, так і просто неба. Наприклад, для постів технічного спостереження враховувалися

фактори місцевості: суходіл чи берег моря. Тут потрібно було взяти до уваги багато різних моментів, адже, скажімо, морська вода може по-різному впливати на те чи інше обладнання.

– Програма діяльності Агентства в Україні спочатку була розрахована лише на період до 2013 року. Однак за деякий час реалізацію спільних проектів відновили. Розкажіть, що спонукало Агентство продовжити свою діяльність у нашій країні?

– 2013 року керівники Міністерства оборони США вірили, що Агентство завершило свою роботу в Україні. Ми зробили все можливе для того, аби покращити ситуацію на українсько-молдовському кордоні. Крім того, виконували ще й додаткову роботу поза контрактом. Наприклад, забезпечували технікою підрозділи Житомирського та Чернігівського прикордонних загонів, що несуть службу в районі Чорнобильської зони. Ми надали їм дизельні генератори, модулі для несення служби, транспортні засоби тощо.

Але ніхто не міг передбачити військово-вторгнення Росії в Крим... Для повного усвідомлення масштабів загрози потрібно було розуміти, що протяжність кордону України з Білоруссю набагато більша, ніж, скажімо, з Молдовою, а українсько-російська ділянка взагалі найдовша. Зважаючи на це, ми дійшли висновку, що наша попередня робота була ефективною і її варто продовжувати.

До того часу Агентство не припиняло підтримувати гарні стосунки з українськими прикордонниками. Це надавало нам великі «дивіденди». Але в умовах політичної кризи в Україні ми відчували певне прохолодне ставлення до себе, що за тих обставин було цілком зрозумілим. Тоді ми запропонували зустрітись і обговорити питання співпраці в умовах нових реалій.

Завдяки тому, що Держприкордонслужба має гарну репутацію серед інших українських відомств, було нескладно переконати Посла США і Вашингтон про необхідність її підтримки. Для того, щоб було легше прийняти позитивне рішення, через 10 днів після початку переговорів ми відправили виразну дипломатичну інформацію, чітко сформулювавши, що на той час і в тих умовах було насамперед необхідно прикордонникам. Посол щодня спілкувався

з Вашингтоном про те, як це важливо. У результаті ми переконали Білий дім і приблизно через три тижні до Посольства було надіслано необхідні кошти, щоб почати негайну закупівлю потрібних матеріалів.

– Пане Луко, в Україні Ви провели загальнодванадцять плідних років. За цей час було чимало зроблено, і багато проектів ще попереду. Скажіть, що з цього періоду Вам найбільше запам'яталося, якими бачите перспективи співпраці та чого побажаєте нашій країні на майбутнє?

– Взагалі все у цій Програмі приносило мені задоволення. Були проекти, які не потребували багато уваги, інші виявилися доволі складними. Наприклад, згадана біологічна програма була дуже проблемною, проте завдяки високому рівню взаємодії усе вирішувалося. Американці, які приїздили сюди, були вражені професійністю українських прикордонників, що в подальшому тільки посилювало співпрацю. Це також мало величезний вплив на прийняття рішень щодо подальшого надання технічної допомоги. Крім цього, ми завжди намагалися використовувати досвід роботи з прикордонниками, щоб показати іншим відомствам, як їм краще співпрацювати з американцями.

На майбутнє я хочу побажати вам того, чого бажають справжнім друзям: миру, процвітання і лише всього найкращого. Я провів дванадцять років своєї 20-річної цивільної діяльності в Україні, і ця країна добре прийняла мене та мою сім'ю. Я працював із професіоналами, отримав великий досвід і, повертаючись до Сполучених Штатів Америки, хочу сказати, що у вас завжди буде друг у Вашингтоні.

– Чи хотіли б Ви повернутися в Україну, можливо, вже з якоюсь іншою місією?

– Я впевнений, що Україна буде частиною мого майбутнього та майбутнього моєї сім'ї. Коли я повернусь у Вашингтон, моя діяльність буде пов'язана з програмою, яка стосується й України. Тож я буду певною мірою професійно пов'язаний з вашою країною і побачимо, куди нас це приведе. ■

На фото: Перший заступник Голови Служби генерал-лейтенант Василь Серватюк вручає Луці Клучко пам'ятний знак «За розвиток і зміцнення прикордонного співробітництва».

■ воїну на замітку

Мій гарнізон – моя фортеця

На початковому етапі антитерористичної операції на Донбасі, «зеленим кашкетам» не раз доводилося переходити до оборони своїх об'єктів, залишившись сам на сам із до зубів озброєними проросійськими бойовиками. При цьому на прикордонних форпостах не було ані відповідних сил і засобів, ані інженерного облаштування. Та незважаючи на це вартові рубежу давали гідну відсіч нападникам.

Пригадайте хоча б оборону військових містечок управління Луганського прикордонного загону, відділів прикордонної служби «Станично-Луганське», «Дякове», пунктів пропуску «Довжанський», «Ізварине» та «Маринівка». Через відсутність у підрозділах відповідного інженерного облаштування позицій для захисту прикордонники займали безпосередньо у службових приміщеннях і готувалися до кругової оборони, яку можна умовно назвати бойовими діями на території міста. Тож що у подібних випадках слід насамперед знати тим, кому доведеться обороняти від нападників свій гарнізон?

Олег АНАНЬІН,
Науково-дослідний інститут Державної прикордонної служби України

Старі капітальні будівлі краще захищають від обстрілів, ніж сучасні. Передусім необхідно укріпити вікна та двері мішками з піском чи землею, а якщо є можливість, то й цеглою. У стінах варто облаштувати бійниці, амбразури та оглядові щілини. У внутрішніх перегородках, що розділяють службові приміщення, – пробити спеціальні проходи для забезпечення швидкого пересування з однієї кімнати в іншу. За попереднім досвідом, рекомендується робити їх знизу стін, причому такого розміру, щоб крізь них могла протиснутись лише одна людина. Крім того, слід подбати про оборону міжповерхових сходів, адже якщо їх захопить ворог, то зможе розділити гарнізон і легко знищити.

Якщо оперативна обстановка розвивається занадто швидко, бракує часу на оборонні заходи або немає матеріалів для укріплень, доцільно використовувати підручні предмети: меблі, побутові прилади, офісну техніку, сейфи, будівельне сміття тощо. Тобто все, що унеможливить безперешкодне та швидке проникнення у будівлю штурмових груп супротивника. Якщо є підвали, їх облаштовують під колективні укриття. За необхідності їх можна використовувати як приміщення для надання медичної допомоги.

Обов'язково слід подбати про арсенал боеприпасів (особливо ручних гранат), запаси продуктів харчування, питної води та медикаментів. Все це необхідно зберігати у підвалі. Якщо у будівлі його немає, можна обладнати сховище під підлогою першого поверху.

Персонал повинен попередньо відпрацювати порядок дій під час можливого нападу та процедуру знищення службових документів. Доцільно визначити спеціальне приміщення для тимчасового пункту управління та перебування людей (відпочинку, прийому їжі тощо). Для цього найбільш придатні кімнати у центрі будівлі, які не проглядаються ззовні. Це допоможе забезпечити максимальний захист під час оборони.

Особливу увагу необхідно звернути на зовнішній фасад споруди, де можуть бути зливні труби, громовідводи, пожежні драбини, виходи великих вентиляційних шахт, димоходи тощо. Їх штурмові групи противника можуть використати для проникнення на верхні поверхи чи горище будівлі з метою проведення атаки зверху вниз. Щоб знизити ризик нападу на об'єкт на транспортних засобах через в'їзні ворота, необхідно їх укріпити за допомогою залізобетонних блоків. Поряд можна розмістити засоби примусової зупинки (стаціонарні або переносні, зокрема типу «Кактус»). Якщо на встановлення залізобетонних блоків бракує часу або не дозволяє

вити вогневі точки для крупнокаліберної зброї або мінометів. Стрільці та кулеметники розміщуються на середніх і нижніх поверхах будівлі, а також у напівпідвалах. Гранатометники, як правило, також обирають нижні поверхи й напівпідвали, а іноді розташовуються під прикриттям зовнішньої огорожі, якщо вона забезпечує достатнє укриття. Підсумовуючи сказане, звертаю увагу на малюнок, де представлено умовний варіант схеми побудови оборони типової одноповерхової будівлі.

Атакуючий супротивник знищується вогнем одразу після виявлення. Персонал, який перебуває на верхніх поверхах, повинен першу лік-

Передусім необхідно укріпити вікна та двері мішками з піском чи землею, а якщо є можливість, то й цеглою. У стінах варто облаштувати бійниці, амбразури та оглядові щілини. У внутрішніх перегородках – пробити спеціальні проходи для забезпечення швидкого пересування з однієї кімнати в іншу.

обстановка, ворота можна заблокувати важким транспортом або технікою, яка є у підрозділі.

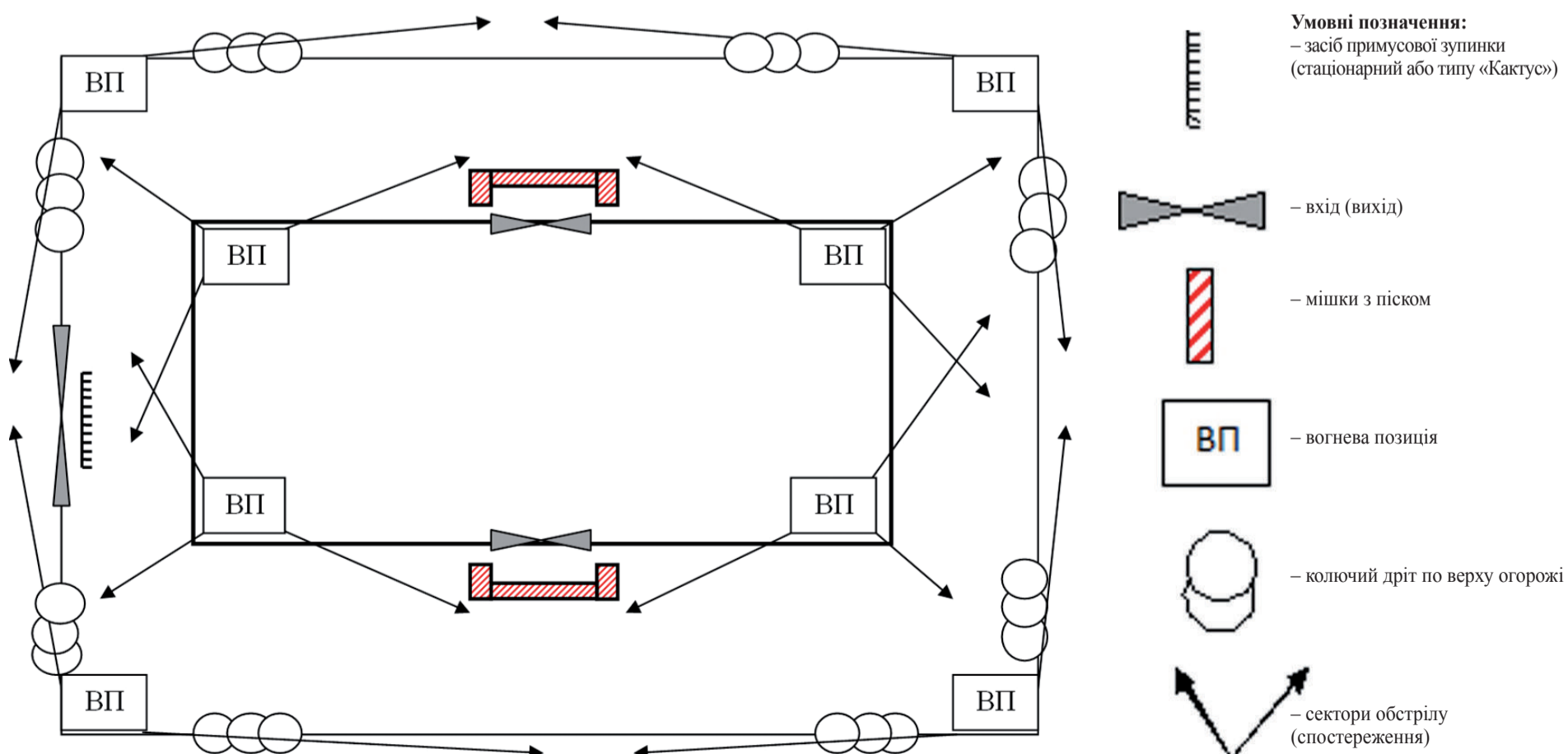
Для боротьби з пожежами заздалегідь готується інвентар (вогнегасники, відра, пісок (земля), багри, сокири, лопати тощо). Його необхідно зберігати у визначеному місці, про яке повинен знати весь персонал. Якщо у будівлі дерев'яна підлога, вона засипається землею або піском. Легкозаймисті речовини прибираються.

У випадку, якщо на території об'єкту знаходяться цистерни з паливом, грунт навколо них доцільно засипати щебенем. Це необхідно, щоб уникнути пожежі. При пошкодженні цистерн щебін не дасть можливості паливному розтектися територією.

Вирішальне значення при обороні будівель має вибір вогневих точок, які повинні максимально захистити персонал і водночас забезпечити широкий огляд та обстріл підступів фланговим або перехресним вогнем. Так, зазвичай, снайпер займає позицію на верхніх поверхах або горищах. На даху можна встано-

влювати дальні цілі. Ворога, якому вдалося прорватися до стін будівлі, знищують ручними гранатами та в упор зі стрілецької зброї. Тут головне – швидкість і злагодженість дій гарнізону, що обороняється. Якщо ж штурмовій групі супротивника все-таки вдалося прорватися всередину будівлі, розпочинається бій за втримання кожного поверху та кімнати. При цьому вибити ворога із захоплених приміщень – надзвичайно складне завдання, що потребує максимуму зусиль усього гарнізону.

Також слід розуміти, що за певних умов стає неможливим або значно ускладнюється надання допомоги прикордонним підрозділам, які тримають оборону, з боку взаємодіючих збройних формувань. Це стосується насамперед повномасштабного застосування артилерії та авіації. Тому персонал повинен бути готовим деякий час самостійно відбивати збройні напади ворога. Проте при правильному розподілі сил і засобів будь-який прикордонний гарнізон можна перетворити на неприступну фортецю. ■

■ переможцям – вітат!

Чемпіони з волейболу – котівці!

Нещодавно в Ужгороді відбулися змагання на першість Державної прикордонної служби з волейболу. В них брали участь вісім збірних команд з різних куточків держави.

Максим БОЯР

Перед початком змагань до команди зі словами вітання звернувся голова спортивного комітету прикордонного відомства Микола Подоляк та представники органів місцевого самоврядування. Після цього в спортивному комплексі «Юність» розпочалися зустрічі на волейбольному майданчику.

Попри те, що ігри відбувалися у дружній і теплій атмосфері, команди не забували про суперництво і викладалися, як кажуть, на повну. Свою майстерність і жагу до перемоги демонстрували всі без винятку. Після запеклої боротьби в групах визначилося чотири кращі команди. Ними стали представники Котовського, Ізмаїльського, Чопського та Луцького прикордонних загонів, які

змагалися у півфіналі за право виходу в фінал.

За підсумками баталій у фінал вийшли дві найсильніші команди – Чопського та Котовського загонів. Незважаючи на те, що команда з Чопу мала перевагу у вигляді домашнього майданчика та підтримку місцевих уболівальників, її суперникам вдалося впевнено перемогти з рахунком 2:0. До речі, хотілося б підкреслити, що команда Котовського загону під час проведення змагань не прогала жодної партії.

По завершенні турніру визначено кращих гравців змагань. Так, капітана команди котівських прикордонників Юрія Хлебнікова визнано кращим нападником.

Таким чином у турнірній таблиці перше місце посіла команда Котовського загону, друге здобула команда господарів змагань, а третє вибороли волейболісти з Ізмаїлю.

■ гострим олівцем

■ Наступний номер газети вийде 21 серпня 2015 року

■ зірковий візит

Сергій Притула знову на передовій

Нещодавно до охоронців морських кордонів навідався у гості відомий український шоумен.

Ігор ПЛЕТЕНЬ

Сергій Притула, до речі, з початку збройного конфлікту в нашій державі проявив себе як активний громадський діяч, залучаючи до волонтерської роботи інших небайдужих співвітчизників. Тож маючи вже чималий досвід співпраці

з українськими захисниками, Сергій прийав до прикордонників Маріупольського загону не з порожніми руками. З собою він привіз комплекти сучасного водолазного спорядження. Воно, звісно, стане морякам-прикордонникам дуже в нагоді під час рятувальних і пошукових операцій на воді.

Треба відзначити, що у волонтерській діяльності ведучого та гумориста прикордонники мають пріоритет. Стражам кордону він допомагає вже не вперше. За час неоголошеної війни «Тернопільський Сірий» забезпечував їх оптикою, різного роду амуні-

цією та іншими вкрай необхідними речами. Незважаючи ні на що, Притула разом зі своїми однодумцями часто навідується на передову, намагаючись привезти нашим героям найнеобхідніше.

– Тільки конкретна робота стане справжнім виявом як підтримки, так і доброї справи в цілому, – говорить Сергій.

Під час свого візиту зірковий гість подякував прикордонникам за їхню мужність і побажав бути невразливими. На знак вдячності за таку підтримку й допомогу прикордонники нагородили Сергія Притулу відомчою грамотою.

■ футбольні пристрасті

Іспанське дербі у Тбілісі

У столиці Грузії Тбілісі добігає кінця, без перебільшення, справжня вболівальницька істерія. Фінал усіх цих подій у прямому та переносному сенсі відбудеться 11 серпня на столичному стадіоні імені Бориса Пайчадзе. Саме у битві за Суперкубок УЄФА на зеленому газоні зійдуться переможець Ліги Чемпіонів «Барселона» та володар Кубка УЄФА «Севілья».

Андрій КУЧЕРОВ

Темп життя у Тбілісі змінився ще 12 липня, коли офіційно відкрився розпродаж квитків на цей матч. Щоб зрозуміти вболівальницький азотаж і загальне напруження, необхідно зазначити, що списки у черзі почали складати за три дні до початку роботи кас. Наразі до них крізь спеціальні кордони поліції пропускають групи по 50 осіб. А в засобах масової інформації постійно лунають повідомлення про вгамування занадто активних громадян за допомогою спеціальних засобів на кшталт слезозогінного газу та кийків.

Шквал обурення тбілісців діями місцевої влади викликала інформація про офіційні листи мерії та ще декількох державних органів щодо виділення їхнім працівникам певної кількості квитків на матч. До речі, всього у вільний продаж надійшло 22 тисячі квитків (загальна кількість місць на стадіоні – 54,5 тисячі). Їх можна придбати за 7, 15 і 35 евро.

Президент Федерації футболу Грузії Звіад Сичинава заявив, що особисто контролює продаж квитків, а процес іде повільно тому, що покупці занадто довго вибирають місця.

Трохи історії. Коли Європейський футбольний союз прийняв рішення провести поєдинок за Суперкубок УЄФА у Тбілісі, місцеві вболівальники із чималим стажем побачили в цьому відновлення історичної справедливості. І ось чому. 1981 року тбіліське «Динамо», яке виграло Кубок володарів кубків, могло зіграти і за Суперкубок УЄФА... Але йому не вдалося домовитися про терміни проведення матчів з володарем Кубка європейських чемпіонів англійським «Ліверпулем» (переможець у ті часи визначався за результатами двох зустрічей). І 1981 року цей європейський трофей не знайшов свого володаря. Заради справедливості зазначимо, що двома роками раніше динамівці розгромили у Тбілісі той же «Ліверпуль» з рахунком 3:0. Ось така історія...

Взагалі грузинські фани – особлива категорія вболіваль-

ників. Прибравши емоційну складову та звернувшись до сухої статистики, нагадаємо, що рекордну кількість глядачів на стадіоні Тбілісі зафіксовано 1979 року, коли він прийняв приблизно 110 тисяч осіб (!!!) при офіційній вмісткості – 78 тисяч. Саме тоді шалена підтримка вболівальників відіграла важливу роль у перемозі над англійським «Ліверпулем», після чого «Динамо» вийшло до чверті фіналу Кубка європейських чемпіонів.

За часів Радянського Союзу стадіон у Тбілісі був постійним рекордсменом за відвідуваністю – у середньому 45 тисяч глядачів за матч. Ця спортивна арена знаменита і тим, що збірна СРСР зіграла тут декілька міжнародних зустрічей. А київське «Динамо» часто проводило на ньому свої весняні кубкові матчі, коли через погодні умови було неможливо грати вдома.

■ від щирого серця!

Колектив управління технічного забезпечення Департаменту ресурсного забезпечення від щирого серця вітає з Днем народження підполковника **КАНІЩЕВА Олександра Сергійовича** та бажає йому щастя, міцного здоров'я, сімейного благополуччя й кар'єрного зростання!

Персонал Одеського прикордонного загону, а також ветерани-прикордонники щиро та сердечно вітають з Днем народження начальника загону полковника **ІГНАТЬЄВА Андрія Михайловича!**

Бажаємо Вам міцного здоров'я, мирного неба, залізної витримки, щоденного натхнення на таку потрібну й важливу роботу, Божого благословення та янгола-охоронця, який оберігатиме від негараздів!

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

Прикордонник
України

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:
61023

Головний редактор
Костянтин ПЯСЦЬКИЙ

Заступник
головного редактора
Андрій ГЕРАСИМКІВ

Черговий по номеру
Андрій КУЧЕРОВ

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 42547
Наклад: 5100 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтинська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@pvu.gov.ua
kordo@ukr.net